

سفیر کشورمان در قطر در گفت‌وگو با «ایران» مطرح کرد

مواضع سیاسی قطر در سال‌های اخیر به ایران نزدیک‌تر شده است

گروه سیاسی / تهران و دوچه مناسبات خود را در بالاترین سطح به جریان انداخته اند. واقعیتی که مثبت ترین وجه آن را باید در نیت سیاست خارجی دولت سیزدهم در بهره‌گیری از معادلات جدید منطقه ذیل هدف ایجاد امنیت و ترغیب همسایگان به حل اختلافات و بحران‌ها از مسیر تعامل و گفت‌وگو جست و جو کرد. سفر اخیر «شیخ تمیم بن حمد آل ثانی»، امیر قطر به تهران را می‌توان تازه‌ترین تحول در مسیر همکاری‌های دیپلماتیک دو کشور ارزیابی کرد. در حاشیه این سفر با حمیدرضا دهقانی، سفیر ایران در دوچه دربارہ مناسبات دو جانبه دو کشور گفت‌وگو کردیم که از نظر می‌گذرد:

دولت سیزدهم از همان آغاز کار بر سیاست اعلامی خود مبنی بر تعمیق رابطه با همسایگان تأکید ویژه‌ای داشته و رئیس‌جمهور ذیل چنین رویکردی امنیت جمعی در منطقه را بخش اصلی‌ترین سیاست خارجی ایران اعلام کرده است. این دیدگاه را رئیس‌خستین بار در گفت‌وگوی تلفنی خود با «شیخ تمیم بن حمد آل ثانی»، امیر قطر عنوان کرد. ظرفیت‌های موجود جهت پیگیری این رویکرد در بطن تحولات جاری منطقه را چطور ارزیابی می‌کنید؟

سیاست همسایگی که آقای رئیس‌ای اعلام کرده‌اند یکی از بهترین رویکردهایی است که دولت در فضای حاکم بر منطقه غرب آسیا در پیش گرفته است. همایشی که چندی پیش با حضور رئیس‌جمهور و رؤسای دیگر قوه‌ها و همچنین با حضور فرماندهان نظامی برگزار شد، ناظر به تبیین این سیاست و ارتقای روابط منطقه‌ای ایران با همسایگان و کشورهای عربی منطقه بود. این سیاست می‌تواند در وضعیت فعلی به طور ویژه و در

همه مراحل به صورت عام به هر کشوری کمک کند. اگر روابط کشور با همسایگانش خوب باشد، آن کشور این امکان را دارد که با بقیه کشورها هم روابط خوبی داشته باشد ولی بسیار دشوار است که کشوری با همه همسایگان یا برخی از آنها روابط خوبی نداشته باشد اما بتواند با دیگر کشورها در ورای مرزها مرابوده داشته باشد. اما این سیاست در حالی به یکی از اصلی‌ترین رویکردهای حاکم بر سیاست خارجی کشورمان تبدیل شده که اختلاف و واگرایی میان بازیگران هزینه‌های سنگینی را به همه آنها تحمیل کرده است. طبیعی

است پیگیری و اجرای سیاستی که به ایجاد و تحکیم اعتماد متقابل سیاسی بینجامد، منافع حاصل از آن را در عرصه‌های اقتصادی هم پدیدار خواهد کرد.

به نظر می‌رسد در پیگیری رویکرد تقویت مناسبات منطقه‌ای، قطر یکی از کشورهایی باشد که ایران مناسبات خود با این کشور را در بالاترین سطح به جریان انداخته است. به وجود آمدن چنین سطحی از رابطه حاصل چه تحولاتی از سوی هر دو کشور است؟

گسترش رابطه ایران و قطر بویژه در عرصه سیاسی در یک سال اخیر مشهود بوده است. سیاست طبیعی ایران استقبال از تعمیق رابطه با همه کشورهای منطقه از جمله قطر بوده است. از طرف دیگر قطر نیز در سال‌های اخیر با توجه به تبیین دقیق‌ی که نسبت به تحولات میدانی منطقه داشته است و از سوی دیگر با توجه به رویدادهایی که در نتیجه سیاست تقابلی برخی کشورها نسبت به آن صورت گرفت، به ایران نزدیک‌تر شد. البته اگر ما نیز بخواهیم در حوزه خلیج فارس نسبت به روابط کشورها با خود مقایسه‌ای داشته باشیم، قطر و عمان در صدر کشورهای قرار می‌گیرند که ما با اصلا با آنها مسأله‌ای نداشته‌ایم یا اگر در برخی موضوعات تفاوت دیدگاه داشته‌ایم این تفاوت‌ها را بدون هرگونه جنجال سیاسی حل کرده و از آنها عبور کرده‌ایم.

به تحولاتی اشاره کردید که در سال‌های اخیر از سوی برخی کشورها پیرامون قطر اتفاق افتاد؛ از جمله محاصره این کشور که با هدف ناگزیر

است پیگیری و اجرای سیاستی که به ایجاد و تحکیم اعتماد متقابل سیاسی بینجامد، منافع حاصل از آن را در عرصه‌های اقتصادی هم پدیدار خواهد کرد.

است پیگیری و اجرای سیاستی که به ایجاد و تحکیم اعتماد متقابل سیاسی بینجامد، منافع حاصل از آن را در عرصه‌های اقتصادی هم پدیدار خواهد کرد.

در تلاش‌های میانجیگرانه این کشور در رویدادهای مهم منطقه هم دیده می‌شود. نظر شما چیست؟

قطر از منظر اقتصادی دارای ظرفیت‌های بسیاری است که جایگاه منطقه‌ای و جهانی آن را به نحو بازری ارتقا داده است. این کشور با فناوری مایع کردن گاز، مقام نخست جهانی را در زمینه تولید و صادرات گاز مایع در اختیار دارد و الاان به عنوان بزرگ‌ترین صادرکننده گاز مایع درآمده است و در همین چهارچوب نیز بزرگ‌ترین ناوگان حمل‌ونقل گازی را داراست. در زمینه سرمایه‌گذاری اقتصادی نیز یک مؤسسه سرمایه‌گذاری ایجاد کرده که در سراسر جهان سرمایه‌گذاری می‌کند. همچنین قطر در بعد ورزشی با میزبانی رقابت‌های سطح بالا میان کشورهای آسیایی و جهان عرب و همچنین میزبانی جام جهانی تلاش می‌کند خود را به عنوان یک هاب ورزشی مطرح کند. از سوی دیگر با زیرساخت‌هایی که فراهم کرده به دنبال آن است که به یک مرکز گردشگری هم تبدیل شود. قطر همچنین یک ناوگان هواپیمایی نو و منسجم را در خطوط هوایی خود راه‌اندازی کرده است که بسیار کارساز بوده است.

ایجاد چنین ظرفیت‌هایی چنان موقعیتی به این کشور بخشیده که در زمینه سیاسی و منطقه‌ای هم تحرکات ویژه‌ای از خود نشان داده است. چنان‌که در سال‌های اخیر میانجیگری‌هایی که به عمل آمده خود را در ایفای این نقش به طور ویژه مطرح کرده است. یکی از جدیدترین این تلاش‌ها مصاحه‌ای بود که بین

دولت و معارضین چاد، در قطر انجام شد. همچنین یکی از مؤثرترین تلاش‌های میانجیگرانه که بر منطقه و جمهوری اسلامی اثرگذار بود، تحول مربوط به افغانستان بود که به ایجاد یک توافق از یک سو بین طالبان و امریکا انجامید و از طرف دیگر به جابه‌جایی قدرت بین دولت قبلی و مجموعه فعلی منجر شد.

این تلاش‌های میانجیگرانه شامل ایران نیز می‌شود؟

بله؛ قطر در برخی موارد با ما هم مشورت‌هایی در سطح منطقه و درباره مسائل بین‌المللی دارد.

تهران و دوچه فارغ از زمینه‌های همکاری سیاسی از چه ظرفیت‌هایی برای همکاری‌های اقتصادی بهره‌مند هستند؟

اقتصاد ایران و قطر مکمل یکدیگر نیست؛ آنها نفت و گاز دارند ما هم گاز و نفت داریم. قطر می‌تواند در برخی زمینه‌ها مانند کشاورزی و خدمات فنی مهندسی از توانمندی کشور ما بهره‌گیرد. تراز بازرگانی قطر در سطح جهان بسیار بالاست. ۹۹ درصد درآمد اقتصادی این کشور مدیون گاز مایعی است که به دیگر کشورها صادر می‌کند و بخشی از درآمد آن را داخل کشور آورده و بخش دیگر را در خارج از کشور سرمایه‌گذاری می‌کند. این در حالی است که جمهوری اسلامی ایران نیز دومین کشور دارنده ذخایر گاز است. بنابراین به گاز قطر نیاز ندارد. اما هر دو کشور جزو مؤسسان سازمان صادرکننده گاز هستند که مقر آن در دوچه است و این‌رو می‌توانند همکاری‌هایی را در این زمینه داشته باشند.

■ پنجشنبه ۲۹ اردیبهشت ۱۴۰۱

■ سال بیست و هشتم

■ شماره ۷۹۱۱

سیاسی

بعد از ۴۱ سال مطالعه فهمیدم ایران مقابل امریکا پیروز شده است

«خبر اول اینکه، یکی از تندترین و ضدایرانی‌ترین مشاوران ستاد تبلیغاتی رئیس‌جمهور سابق امریکا در مقاله‌ای اعتراف کرده که بعد از ۴۱ سال مطالعه به این نتیجه رسیده که ایران در برابر امریکا برنده شده است. فارس نیوز گزارش داد که «ولید فارس»، تحلیلگر امریکایی لبنانی‌تبار که در دوران تبلیغات انتخاباتی «دونالد ترامپ» به عنوان یکی از مشاوران سیاست خارجی او فعالیت می‌کرد در مقاله‌ای تصریح کرده بعد از سال‌ها مطالعه حکومت جمهوری اسلامی ایران، از آغاز تا کنون، به این نتیجه رسیده که تهران در برابر امریکا به پیروزی رسیده است. وی در مقاله‌ای که روز دوشنبه (۱۶ مه / ۲۶ اردیبهشت) در رسانه «نیوزمکس» می‌نویسد: «بعد از مطالعه روی رژیم ایران از آغاز آن تاکنون، روی انقلاب [امام] خمینی در سال ۱۹۷۹، روی اتحاد ایران با [بشار] اسد، روی بحران گروگان‌گیری دهه ۱۹۸۰، روی جنگ نیابتی ایران با اسرائیل، روی گسترش پروژه هسته‌ای ایران و روی کنترل چهار کشور عربی توسط شبه‌نظامیان طی دهه گذشته جمع‌بندی من در مقطع کنونی این است که حاکمان تهران-دست‌کم تا اینجا- پیروز شده‌اند.» این استاد دانشگاه دفاع ملی واشنگتن در ادامه با برشمردن سوابق تحقیقاتی‌اش روی ایران تصریح کرده است: «من از هنگام انتشار اولین کتابم در بیروت درباره راهبردهای ایران، تا هشتادوهارم به واشنگتن درباره آغاز شکل‌گیری محوری جدید از سال ۱۹۹۲ در مقالات علمی متعدد در ژورنال‌ها و یادداشت‌هایم در رسانه‌ها، تا سال‌های متمادی حضور در جلسات استماع کنگره و سمینارهای سازمان‌های امنیتی-دفاعی ۴۱ سال را به پیگیری مسیر تحولی این رژیم، ژئوپلیتیک آن و شورش‌های مردمش اختصاص داده‌ام.» وی سپس نوشته «جمهوری اسلامی ایران» را می‌توان به کلامی ساده اینطور خلاصه کرد: «تهران، پس از حفظ یک خط درگیری مستمر با امریکا، اسرائیل و بسیاری از کشورهای غربی توانست از جنگ سرد، نظام تک‌قطبی دهه ۱۹۹۰، دوران پس از ۱۱ سپتامبر، بهار عربی و دوران پس از خروج امریکا از عراق و افغانستان جان به در ببرد.» ولید فارس خاطرنشان کرد: «ایران، توانمندی‌های نظامی و اطلاعاتی‌اش را در داخل تقویت کرده، توسعه ارضی‌اش در منطقه را از طریق شبه‌نظامیان گسترده کرده و (در تحولی به همان اندازه مهم) به لطف جایزه توافقی هسته‌ای با نفوذ قابل توجهی در غرب دست پیدا کرده است.»

پاتک ارتش به دزدان دریایی دریای سرخ

«خبر دیگر اینکه، فرمانده نیروی دریایی ارتش از درگیری تیم اسکورت نیروی دریایی ارتش با دزدان دریایی در مسیر دریای سرخ خبر داد. این دومین درگیری نیروی دریایی ارتش در این هفته با دزدان دریایی در آب‌های بین‌المللی است.

به گزارش ایرنا، امیر درباردار شهرام ایرانی در تشریح عملیات انجام شده، گفت: تیم اسکورت نیروی دریایی ارتش با تعداد روز چهارشنبه پس از دریافت پیام کمک از سوی کشتی ایرانی مبنی بر حمله قایق‌های ناشناس در دریای سرخ، سریعاً وارد منطقه و با قایق‌های مهاجم درگیر شد و پس از تبادل آتش بین قایق‌های مهاجم و تیم اسکورت، مهاجمان از محل درگیری متواری شدند. درباردار ایرانی با بیان اینکه تمامی کارکنان شناور مذکور در سلامت کامل به سر می‌انجامد و مقصد در حال حرکت هستند، ادامه داد: پس از ائتلاف جدید دریایی مشترک امریکا با متحدینش شاهد افزایش دزدی دریایی در این آبراه مهم و حیاتی هستیم.

هراس افکنی زیردریایی‌های «کیلو»ی ایران

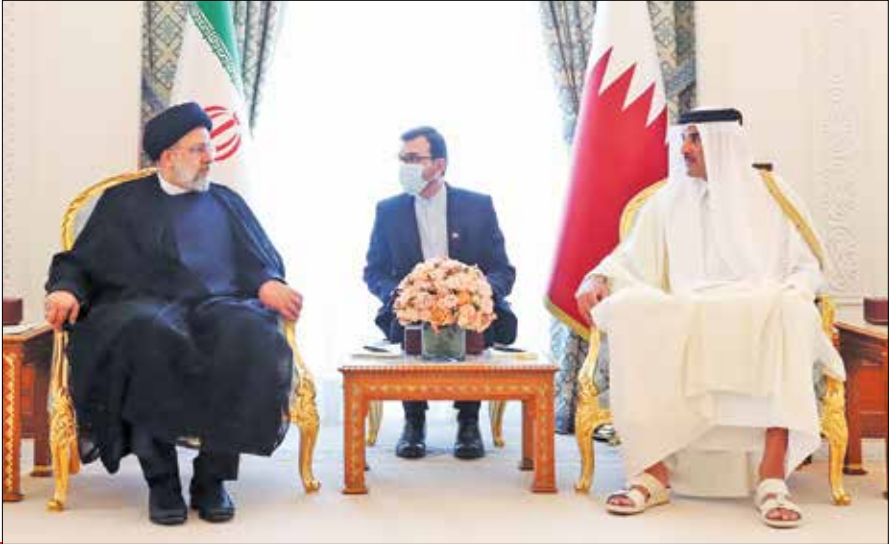
«ششیدم که، یک وبگاه امریکایی در گزارشی به توانمندی ایران در زمینه فناوری زیردریایی پرداخت و در توصیف زیردریایی‌های کلاس کیلوی ایران نوشت که این زیردریایی‌ها بزرگ‌ترین و حرفه‌ای‌ترین زیردریایی‌های بی صدا در نیروی دریایی ایران است.

به گزارش فارس، وبگاه امریکایی «۱۹۴۵» با اشاره به اینکه این زیردریایی‌های ساخت روسیه به عنوان اولین خط دفاعی جمهوری اسلامی در امتداد ساحل ایران محسوب می‌شوند، نوشت: این زیردریایی‌های دوزی-برقی سه هزار تنی، بزرگ‌ترین و حرفه‌ای‌ترین زیردریایی‌های نیروی دریایی ایران هستند که اکنون در بندرعباس در تنگه هرمز مستقرند و دست‌کم دو زیردریایی کیلو در هر لحظه آماده بهره‌برداری است. ناوگان زیردریایی ایران از ۲۶ شناور مختلف تشکیل شده است، اما این سه زیردریایی کلاس کیلو با اسامی طارق، نوح و یوش به عنوان مدافعان زیردریایی مورد علاقه نیروی دریایی ایران برجسته‌اند.

زیردریایی کیلو اگرچه برای حرکت به حدافل عمق ۱۶۴ نیاز دارد اما طوری طراحی شده است که شکل و عدم لرزش آن به واسطه نوع طراحی، تعیین محل و شناسایی آن را دشوار می‌کند و نیروی دریایی ایران کا را «سياه چاله» می‌نامد. این گزارش در پایان نوشت، ایران اخیراً بر به‌روزرسانی نیروی دریایی خود متمرکز شده و احتمالاً در فرایند توسعه پیشرفت‌های داخلی خود در زمینه ناوگان کلاس کیلو است یا شاید به دنبال این فناوری در خارج از کشور باشد.

رانندگان از سه‌شنبه در حال ارائه خدمت هستند

«دست‌آخراينکه، علیرضا زاکانی شهردار تهران در حاشیه نشست روز گذشته هیات دولت در رابطه با رسیدگی به اعتراض برخی رانندگان خطوط اتوبوس‌های تندرو تهران اظهار داشت: ناراضیتهای اخیر مربوط به ۳۰۰ نفر از رانندگان بود و از روز سه‌شنبه در حال ارائه خدمت هستند. به گزارش مهر، وی افزود: مشکل اخیری که پیش آمد به مصوبه‌ای که ناظر بر قانون شورای عالی کار بود، برمی‌گشت که قانون نقض ضمنی شده و این شائبه را ایجاد کرده بود که حق قانونی در حال تصویب است، اما با این حال برای اینکه وظیفه خود را انجام داده باشیم علی‌الحساب آن را پرداخت کردیم. زاکانی با تأکید بر اینکه وضعیت اتوبوسرانی عادی است و اعتراضات اخیر در بخش کوچکی از اتوبوسرانی و مربوط به ۳۰۰ نفر از رانندگان بود، گفت: این رانندگان از روز سه‌شنبه در حال ارائه خدمت هستند.

■ با توجه به ارتقای روابط تهران و دوچه و ایده‌ای که جمهوری اسلامی مبنی بر دعوت از همه بازیگران منطقه‌ای برای گفت‌وگوی جمعی روی میزبازیگران عربی گذاشته است، برای احکام بر منطقه را تا چه اندازه برای اعتنا به این ایده مهیا می‌بینید؟

پذیرش طرح گفت‌وگو یکسری موانعی دارد که باید برطرف شود. به طور طبیعی کشورهای غربی تمایلی به اجرائی شدن این ایده ندارند و همه ظرفیت‌های خود را برای کارشنکی در مسیر عملی کردن آن به کار می‌گیرند. تا زمانی که همه بازیگران منطقه‌ای این واقعه را که همکاری و امنیت جمعی در منطقه در گرو همکاری با نزدیکی با یکدیگر و ممانعت از مداخلات کشورهای خارج از منطقه است، نپذیرند نمی‌توان چندان به اجرای این راهکار امیدوار بود. در حال حاضر ما یک پذیرش جامع و همه جانبه را از سوی همه کشورهای منطقه برای انجام گفت‌وگوی درون منطقه‌ای مشاهده نکرده‌ایم. این در حالی است که این کشورها گریزی جز گفت‌وگو و همکاری و همفکری برای حل مشکلات ندارند. خاصه آنکه نشانه‌هایی از ترک منطقه از سوی امریکا در افغانستان و در دیگر

زمینه‌ها مشاهده می‌شود که این امر ضرورت همفکری کشورهای منطقه را برای همکاری درون منطقه‌ای ایجاد می‌کند. ما بر مبنای این مهم همواره پیشنهاد کرده‌ایم باید گفت‌وگوهای جمعی را در منطقه آغاز کنیم و بر این طرح خود پافشاری می‌کنیم.

ایجاد چنین ظرفیت‌هایی چنان موقعیتی به این کشور بخشیده که در زمینه سیاسی و منطقه‌ای هم تحرکات ویژه‌ای از خود نشان داده است. چنان‌که در سال‌های اخیر میانجیگری‌هایی که به عمل آمده خود را در ایفای این نقش به طور ویژه مطرح کرده است. یکی از جدیدترین این تلاش‌ها مصاحه‌ای بود که بین

ایران نیز دومین کشور دارنده ذخایر گاز است. بنابراین به گاز قطر نیاز ندارد. اما هر دو کشور جزو مؤسسان سازمان صادرکننده گاز هستند که مقر آن در دوچه است و این‌رو می‌توانند همکاری‌هایی را در این زمینه داشته باشند.

ایران نیز دومین کشور دارنده ذخایر گاز است. بنابراین به گاز قطر نیاز ندارد. اما هر دو کشور جزو مؤسسان سازمان صادرکننده گاز هستند که مقر آن در دوچه است و این‌رو می‌توانند همکاری‌هایی را در این زمینه داشته باشند.

ایران نیز دومین کشور دارنده ذخایر گاز است. بنابراین به گاز قطر نیاز ندارد. اما هر دو کشور جزو مؤسسان سازمان صادرکننده گاز هستند که مقر آن در دوچه است و این‌رو می‌توانند همکاری‌هایی را در این زمینه داشته باشند.

ایران نیز دومین کشور دارنده ذخایر گاز است. بنابراین به گاز قطر نیاز ندارد. اما هر دو کشور جزو مؤسسان سازمان صادرکننده گاز هستند که مقر آن در دوچه است و این‌رو می‌توانند همکاری‌هایی را در این زمینه داشته باشند.